

מיזם ההתנדבות הישראלי הבין מגזרי

פורום אסדרה וחקיקה- מפגש רביעי, ביום כ"ט בניסן, 29.4.14

סיכום מפגש פורום

השתתפו:

עו"ד דן אורן - יו"ר הפורום
עו"ד איריס פינקלשטיין - מ"מ רכזת הפורום
עו"ד יורם סגי זקס - יו"ר פורום הכשרה והתמקצעות
הדיל יוניס - מתמחה משרד המשפטים
עו"ד יותם ליבר - משרד המשפטים
עו"ד שירה אחוין – משרד האוצר
עו"ד רון אשכנזי- משרד הרווחה והשירותים החברתיים
רחל כהן - המוסד לביטוח לאומי
ארנון פוקס - המועצה הלאומית להתנדבות
נעמי גולדברג - רגב- עמותת פעמונים
מיכל זימלר- קרן IVN
סיגל הורנפלד- חברת אי.די.איי (ביטוח ישיר)
תמר ברגר- יעקב- רכזת פורום העלאת מודעות וטכנולוגיה
גדעון קדוש בן נריה- מתנדב
ד"ר מייק נפתלי- יועץ המיזם

התנצלו:

תמר פלד אמיר- משרד ראש הממשלה
ד"ר ניסן לימור - המרכז האקדמי אור יהודה, פורום ון-ליר למגזר השלישי
ג'מאל אלקרינאוי - השחר החדש
עו"ד דניאלה גז - שלטון המקומי, עיריית קריית אונו
אורי יפה - שלטון המקומי, עיריית תל אביב
עו"ד גליה שמילוביץ גרינגרד- שמילוביץ גרינגרד פורשטט, עורכות דין
רמי סטויצקי - חברת B4C
מיכל מנקס - מרכז השלטון מקומי בישראל
אריה רוגל- מנהיגות אזרחית

מהלך הדיון

א. דברי פתיחה ועדכונים - יו"ר הפורום, עו"ד דן אורן:

- עדכון בדבר הכנס הארצי של המיזם, כנס שיתוף ציבור, אשר יתקיים ביום 7.7.14 ומטרתו אישור התוכנית האסטרטגית, אשר גובשו בעבודות הפורומים השונים, על ידי הציבור הרחב. משכך, על פורום זה להגיש את תוצריו עד לחודש יוני 2014.
- בין המלצות הפורום, על חברי הפורום להחליט האם להמליץ כי הסדרה תהא בחקיקה או בקוד פורמאלי, אתי. מדיוני הפורום עד כה עולה כי הכיוון בשלב זה הינו להמליץ על הסדרה חקיקתית אשר תתמרץ ותביע הכרה מוחשית לתחום ההתנדבות בחברה הישראלית.
- עדכון בנוגע לשיבת רוחב שהתקיימה בנושא הממשק בין ההתנדבות לעולם העבודה ובה השתתפו נציגים בכירים ממשד הכלכלה, מההסתדרות ומנציבות שוויון הזדמנויות בעבודה ונציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, יחד עם דן וחברי הצוות הרלוונטי, אשר בחנה שתי סוגיות מרכזיות: האחת, סוגיית ההחלה החלקית של דיני עבודה על מתנדבים והשנייה, הסוגיה של השפעת ההתנדבות על עולם העבודה. ישיבה נוספת בנושא זה תתקיים ביום 25.5.14. המצע לדיון הועבר לכל חברי הפורום בדוא"ל.
- עדכון בנוגע לתיאום ישיבת רוחב נוספת שתתקיים ביום 14.5.14 בנושא תחום המיסוי והתמיכה עם גורמי מפתח ברשויות הרלוונטיות, יחד עם דן וחברי הצוות.
- מאחר במהלך החודש הקרוב צפויה בפני הפורום עבודה אינטנסיבית צורף לחברי הפורום עו"ד יותם ליבר, ממשד המשפטים ככוח עזר נוסף.
- סקירה קצרה של תוצרי עבודת הפורום עד כה, תוך התמקדות בשלושת הכיוונים העיקרים אשר הפורום בחר לעסוק בהם: הסדרת נושא הביטוח בתחום ההתנדבות, נושא המיסוי והתמיכה ונושא הממשק בין ההתנדבות לעולם העבודה.

ב. המשך הצגת המלצות ותוצרים ראשוניים של הצוות בנושא ביטוח

- חברי תת הועדה שנכחו: רון אשכנזי, ארנון פוקס, רחל כהן, סיגל הורנפלד.
- במפגש הפורום הקודם החל צוות העבודה העוסק בתחום הביטוח להציג בפני מליאת הפורום את ממצאיו והמלצות ראשוניות בסוגיות שהעלו, להלן המשך ממצאי עבודת הצוות בנושא ביטוח, וסיכום דיון שהתקיים במליאה בסוגיות השונות:
- תת הועדה אימצה את ההגדרה של מיזם ההתנדבות הישראלי שהינה הגדרה רחבה יותר מזו המופיעה בחוק הביטוח הלאומי.

- חברי הפורום קיבלו את המלצת הצוות.

- תת הועדה ממליצה להרחיב את רשימת המטרות הקבועה בתקנות הביטוח הלאומי (מתנדבים), תשל"ח – 1978, לעניין הגדרת המונח "מתנדב" לפי סעיף 287(1) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשנ"ה-1995. ההרחבה המוצעת נועדה לצמצם את שיקול הדעת של הביטוח הלאומי, על ידי כיסוי של כמה שיותר תחומים ופעילויות: מוצע להרחיב את רשימת המטרות כך שזו תכלול, במפורש, את כל אלה: סיוע לאוכלוסייה במצוקה, הכללת ארגוני חלוקת מזון, בטיחות בדרכים, הגנה על בעלי חיים-מניעת סבל ודאגה לרווחתם, קידום וארגון התנדבות בקהילה, פעילות לצדק חברתי וצמצום פערים בחברה הישראלית, קידום טוהר המידות, מאבק בשחיתות ציבורית, מתנדבים למען הקהילה, פעילים, וועדי שכונות, ועדי הורים בביה"ס, סיוע לאוכלוסייה המתפנה משטח המותקף ע"י אויב.

- בהמשך לבקשת חברי הפורום במפגש הקודם לקבלת נתונים מבטל"א בנוגע לתביעות שהוגשו ו/או נדחו

בנושא ביטוח מתנדבים וסיבות הדחייה, עדכנה רחל, נציגת הבטל"א, כי לפי הנתונים הוגשו לביטוח הלאומי 1774 תביעות כאשר רק 4 תביעות מתוכן נדחו בשל אי התאמה למטרות. הדבר מעיד על פרשנות רחבה של המוסד לביטוח לאומי את רשימת המטרות. **יחד עם זאת הוסכם על ידי חברי הפורום לקבל את המלצת צוות הביטוח בנושא זה ולעבות את רשימת המטרות כמפורט לעיל.**

- נערך דיון בין חברי הפורום האם ראוי להוסיף "סעיף סל" לרשימת המטרות החברתיות המפורטות בתקנות הביטוח הלאומי (מתנדבים), כאמור לעיל. הועלה החשש מפני ניצול לרעה וקריסת המערכת בשל ריבוי התביעות. סוכם כי חברי צוות הביטוח יבחנו שוב את הסוגיה, תוך שתיבדק עמדתו של המוסד לביטוח לאומי בעניין זה (בכלל זה יועלו בפני הבטל"א הצעות לבחון גובה גמלה מופחת במקרה זה או נטל חובת הוכחה גבוה יותר). **הפורום יחזור ויידרש לשאלה במפגש הפורום הבא.**

▪ המלצה להכנסת תוכנה באתר הביטוח הלאומי- אשר תיתן מידע לכל ארגון או עמותה האם מתנדביהם מבוטחים.

- **חברי הפורום קיבלו את המלצת הצוות.**

▪ המלצה להגמשת התנאים וההליך לאישור גוף ציבורי המוסמך להפנות מתנדבים לפי תקנות ביטוח הלאומי (מתנדבים):

א. המלצה להפחית את מספר המתנדבים הנדרש לאישור גוף ציבורי העומד כיום על 250 בשנה (לפי תקנה 3(א)(2) לתקנות). לדיון במליאה באשר למספר המינימום של המתנדבים שיש לקבוע.

- התקיים דיון במליאה בנוגע למספר המינימום של המתנדבים שיש לקבוע כמו גם בשאלה האם בכלל ראוי לקבוע מספר מינימום. הוצעה חלופה נוספת של מתן אישור לעמותה אשר מפעילה מתנדבים ומחזיקה באישור ניהול תקין במשך 3 שנים ברציפות.

- **סוכם כי כל אחד מחברי הפורום, יבחן את ההסדר המוצע ויגבש את עמדתו ביחס להמלצת הפורום** בנוגע לשלושת החלופות לאישור גוף ציבורי כמורשה להפנות מתנדבים: הראשונה, גופים ציבוריים המצוינים במפורש בחוק הביטוח הלאומי- ללא שינוי. השנייה, הפחתת מספר המתנדבים הנדרש שיפעיל הארגון ל- 30 או 100 מתנדבים, והשלישית, מתן אישור לעמותה אשר מפעילה מתנדבים ומחזיקה באישור ניהול תקין במשך 3 שנים ברציפות.

- **במקביל, על המוסד לביטוח לאומי לגבש את עמדתו ביחס לשתי החלופות האחרונות שצוינו.**

ב. יתור הצורך בפרסום ב"רשומות" של גוף ציבורי המוסמך להפנות מתנדבים ובמקומו לפרסם באתר המוסד לבטל"א.

- **חברי הפורום קיבלו את המלצת הצוות, בכפוף לבדיקה במשרד המשפטים (שיעשו דן ויותם) באשר** למדיניות המשרד בשאלה מה טעון פרסום ברשומות ומה לא.

▪ תוקף הפניית המתנדב יהיה לשנה ולא יתחדש אוטומטית.

- **חברי הפורום קיבלו את המלצת הצוות**

▪ מוצע להכליל התנדבות פרטית (ללא הרשמה באמצעות ארגון או גוף).

- התקיים דיון במליאת הפורום, הוחלט לחזור לסוגייה בהמשך לאחר בחינת נושא הביטוח הפרטי.

▪ התנדבות בשעת חירום: ביטוח למתנדבים בשע"ח ניתן על ידי הבטל"א על סמך החוק ותקנות רלוונטיות – בפועל פרשנות התקנות רחבה. ממליצים לצמצם את מרחב שיקול הדעת ולהרחיב את התקנות.

- **חברי הפורום קיבלו את המלצת הצוות**

▪ התנדבות בחו"ל: כיום המסגרת של התנדבות בחו"ל מוכרת רק באמצעות הפניה מראש על ידי גוף מסודר ומאושר כגון מד"א, הסוכנות היהודית, שירות לאומי וזק"א אשר קיבלו אישור פרטני

המלצת הצוות - התנדבות מחוץ לגבולות המדינה תוכר בתנאים הבאים: א. המתנדב/ת הנם אזרחים ישראליים.

ב. פועלים במסגרת ארגוני מתנדבים מוסמכים או מוכרים שפעילותם מתבצעת בחו"ל. ג. התנדבות למען הזולת. סוגיית משך זמן ההתנדבות- לדין במליאת הפורום.

- דיון מליאת הפורום בסוגיית ביטוח מתנדבים בחו"ל, תוך הצגת עמדת הביטוח הלאומי לפיה ישנה התנגדות נחרצת להרחבת ההסדר הקיים. **בקשה כי הנושא יבחן שוב מול בכירים במוסד לביטוח לאומי.** לדעת חברי הפורום אין הצדקה להגביל בזמן את משך ההתנדבות בחו"ל ויש להשוות להגבלה שהוצעה להתנדבות בארץ, קרי- שנה.

▪ דיון חברי הפורום בסוגיית הביטוח הפרטי. המלצת חברי הצוות כי יש לאפשר לכל אדם לרכוש לעצמו בטוח אישי שיכסה אותו מפני פגיעה ("תאונות אישיות") ונזק לצד ג'. חברי הצוות עודכנו בדבר פניות לממונה על הביטוח אשר המליץ להיעזר ביועץ ביטוח חיצוני, מתוך רשימה שתוצע על ידו, לסקירת המצב הקיים. הוצע על ידי מייק נפתלי, יועץ המיזם, לפנות ליו"ר פורום התנדבות בעולם העבודה ומנכ"לית מתן משקיעים בקהילה- אהובה ינאי, ולהיעזר בה לצורך קבלת חוות דעת משלושת חברות הביטוח הגדולות- הראל, הפניקס, ומגדל, אשר יסקרו את המצב הביטוחי הקיים כיום בשוק בנוגע לביטוח הסיכונים הרלוונטיים להתנדבות ובכלל זה לגבי מתנדבים נושאי תפקיד. הצעתו של מייק התקבלה על ידי חברי הפורום.

▪ הועלתה הצעה על ידי ארנון פוקס לבחון מול ש"ל מהו ההסדר הביטוחי שם. **יבוצע לפני מפגש הפורום הבא.**

ג. סיכום הישיבה – עו"ד דן אורן:

▪ יש לשבח את תת הועדה שעסקה בנושא הביטוח על העבודה המקצועית והמתקדמת.

▪ תזכורת בנוגע לישיבות הרוחב שיתקיימו עד למפגש הפורום הבא: פגישה בנושא תמיכה ומיסוי שתתקיים ביום 14.5.15 ופגישה בנושא הממשק עם עולם העבודה שתתקיים ביום 25.5.14. ישנה חשיבות רבה לקולות מן השטח ולניסיונם ומומחיותם של חברי הפורום ומשכך כל חברי הפורום המתעניינים בנושאים אלו הזמנו להצטרף לפגישות הנ"ל, יש לאשר הגעה אצל איריס בטרם המפגש.

תאריך המפגש הבא:

27.5.14 בין השעות 16:00-9:30, בבית ההארכה רבין, רחוב נחמן אביגד 1, קרית רם, ירושלים.